

Vedlegg

Registrering av kulturminner

Det er foretatt slik registrering av følgende kulturminner

Frolands Verk	Frolands Verk	
Eier: Froland kommune	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Kraft, energi
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
I årene 1763-1867 var det jernverk på Frolands Verk. Området har også en lang sagbrukshistorie.	Hovedhuset, bryggerhuset og fjøset brukes til utleie.	God.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
		Det er få eller ingen spor igjen fra jernverks- og sagbruksdriften, men flere av bygningene fra denne tiden – hovedbygning, kontorbygning, Stallen, Bryggerhuset, Stolpehuset, Fjøset og vognskjulet er der fremdeles. Hagen anlagt i 1790-årene. Utstillinger i form av illustrasjoner, bilder, infotavler etc. kan bidra til å formidle jernverks-historie, sagbrukshistorie og historien om Niels Henrik Abel.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	X

KULTURMINNEPLAN

Evenstad kraftverk – det første 1904-39	Vassmoen v/ Eivindstad	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
1899-16: A/S Barbu 1916-95: Arendal kommunale e.-verk 1995- Agder Energi	Det første kraftverket hadde 9 meter fallhøyde og 2500 HK maskineri	Dam/demning/energiforsyning
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Energiforsyning	Nytt kraftverk i 1939	
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	Området ligger like ved Eivindstadveien. Også populært sykkelområde	
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X (Evenstad var det første kraftverket som ble bygd i Arendalsvassdraget, hovedsakelig med tanke på leveranse av kraft til forbruk i Arendal og omegn)	

Damanlegget på Haugsjå	Haugsjå	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Arendals Fossekompani	18 meter høy og 160 meter lang massivdam i jordfuktig stampebetong fra 1913, og kledd med naturstein	Dam/demning/energiforsyning
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Energiforsyning	Dam-demning	God
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God tilgjengelighet for gående og syklist. Veien inn fra kraftverket på Bøylefoss kan bli stengt uten varsel.	Dammen ligger i nærheten av et populært tur-område. Den ligger få hundre meter fra sykkelveien Nelaug-Arendal. Man krysser også dammen dersom man for eksempel sykler opp vestsiden av Nidelva via Eivindstad, og ned østsiden via Bøylestad.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	X (Dammen er statlig listeført med vernedato f.o.m. 3. mars 2016. Er tatt med i temaplanen "Dammer som kulturminner", NVE 2013).

KULTURMINNEPLAN

Tømmerrenne Haugsjå-Bøylefoss	Fra Haugsjå dammen	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Arendals Fossekompani	2 km	Fløting
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Nidelva ble benyttet til tømmerfløting i flere hundre år, men kraftutbyggingen fikk konsekvenser. Det ble bygd tømmerrenne i 1912	Tømmerrennene har ikke vært i bruk siden tømmerfløtingen opphørte i 1971	
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	Tømmerrennen er synlig fra Haugsjådammen, og delvis når en følger jernbanen.	Tømmerrennen kan ses fra dammen, men er i sin helhet lite beregnet for publikumsopplevelser. Dette skyldes blant annet beliggenheten i forhold til elv, damanlegg og jernbane.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X		

KULTURMINNEPLAN

Bygdeborg	Smifjellet, Osedalen	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
	Muren ca. 20-22 meter lang og opptil 1,2 meter høy	Forsvarsanlegg
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Bygdeborg fra jernalderen. God utsikt bl.a. til Mjølhusmoen med rikt utstyrte graver.		Deler av muren og det indre platået i bygdeborgen ble skadet ved omlegging av den eksisterende kraftlinjen over Osedalen i midten av 1990-årene. Sommeren 1999 ble det foretatt en mindre arkeologisk undersøkelse på stedet, og arbeidet med å gjenoppbygge muren ble igangsatt.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God fremkommelighet på sti fra Kartemyr (øst for kollen) og fra det nye byggefeltet i Ovelandsheia (fra Osetoppen)	
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	Borgen er først og fremst av lokal interesse. Den er ikke enestående verken regionalt eller nasjonalt. Totalt er det 32 bygdeborger i Agder-fylkene, og 350 i hele landet.	

KULTURMINNEPLAN

Smelteverket på Osevollen	Songefossen	Kartreferanse
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Under gnr. 13		Industrialanlegg
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Smelteverket ble satt opp i 1870, og inneholdt smeltehytte, fire rosthuss, koksmølle, to kullhus, rosteplan, smie og kjerrat.	Smelteverket ble nedlagt i 1885.	Bare rester igjen, men godt synlig i terrenget.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
Området bør ryddes for kvister og greiner.	God tilgjengelighet for gående og syklende. Ligger like ved gang- og sykkelveien mellom Osevollen og Kringla.	Området bør ses i en større sammenheng. Smelteverket tok imot kobber fra gruvene på Bøylestad og Skyttemyr. Fra disse gruvene gikk det egen jernbane ned til Espeland. På Espeland står fremdeles steinkaien. Det bør settes opp en informasjonstavle på ett eller flere av stedene.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	

KULTURMINNEPLAN

Espeland brygge	Espeland	Kartreferanse
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Under gnr. 6 bnr. 3		Industrianlegg, fløting
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Det ble bygd en steinkai på Espeland omkr. 1878 i forbindelse med gruvedriften på Bøylestad og Skyttemyr. Også kalt "Malmbryggen".		Intakt
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God tilgjengelighet for gående og syklende. Finnes noen mindre lommer langs veien hvor bilene kan parkeres dersom man ønsker å se på bryggen.	Området bør ses i en større sammenheng. Smelteverket tok imot kobber fra gruvene på Bøylestad og Skyttemyr. Fra disse gruvene gikk det egen jernbane ned til Espeland. På Espeland står fremdeles steinkaien. Det bør settes opp en informasjonstavle på ett eller flere av stedene.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	

KULTURMINNEPLAN

Bøylestad gruver	Lillemyr, Hersel til høyre	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Industrialbygg, gruver
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Gruven var i drift fra 1864 til 1885. På det meste var det ca. 100 mann i arbeid.	Ikke i bruk etter 1885.	Gruvene og gruvegangene er godt synlige, men ikke sikret. Fareskiltene har også falmet så mye de siste tiårene at de kan være vanskelige å lese.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	Gruvene er enkle å finne, men terrenget rundt er usikret, ulendt og til dels farlig og ferdes i under de nåværende forhold.	Området bør ses i en større sammenheng. Smelteverket tok imot kobber fra gruvene på Bøylestad og Skyttemyr. Fra disse gruvene gikk det egen jernbane ned til Espeland. På Espeland står fremdeles steinkaien. Det bør settes opp en informasjonstavle på ett eller flere av stedene.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	

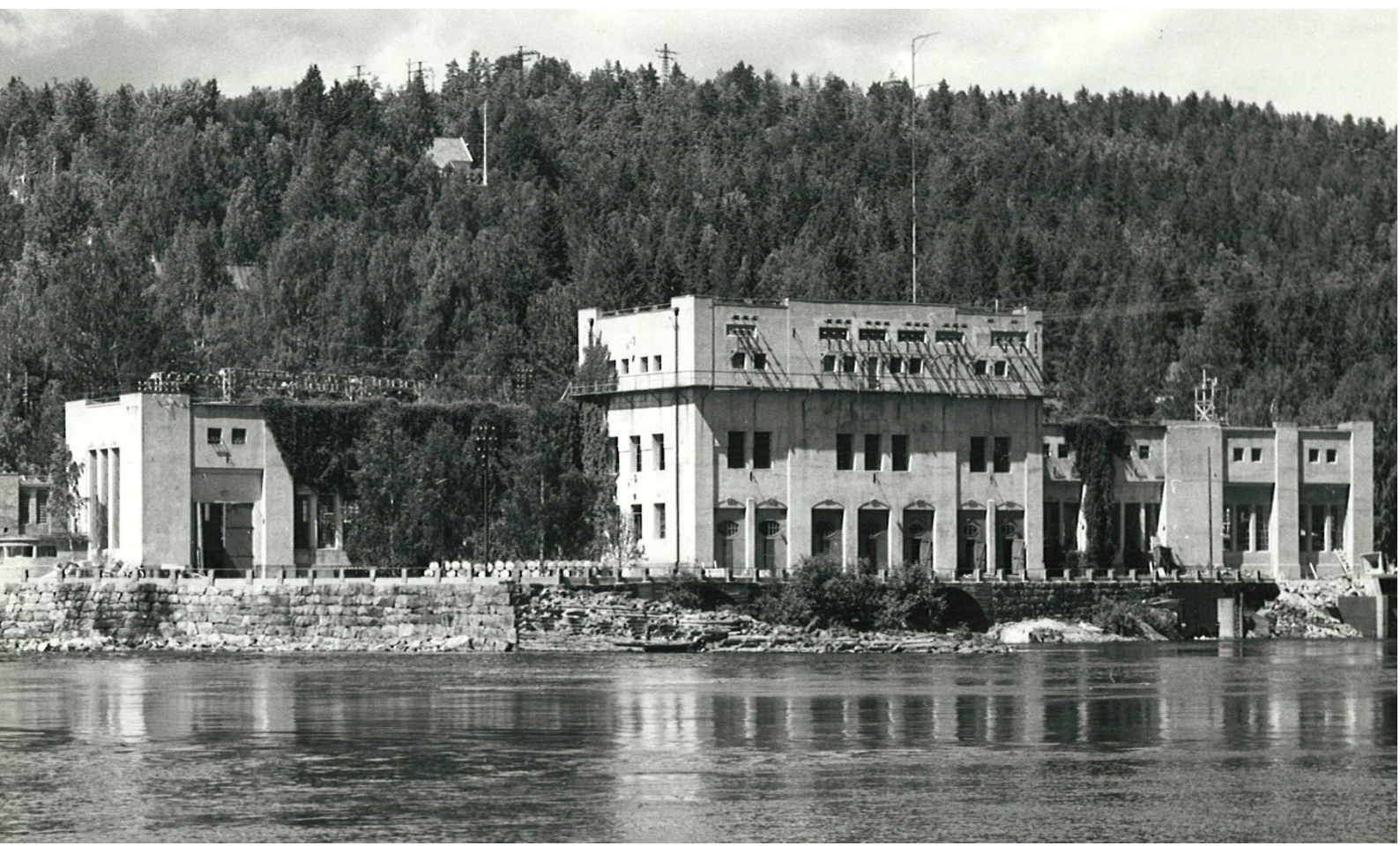
KULTURMINNEPLAN

Skyttemyr gruve	Bøylestadveien fv. 151.	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Under gnr. 6 bnr. 3?		Industrianlegg, gruver
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Gruven kom i drift i slutten av 1860-årene, men ble nedlagt i 1882 på grunn av manglende lønnsomhet. Da var den 167 meter dyp. Rundt 1880 var det ca. 100 mann i arbeid.	Ikke i bruk etter 1882.	Gruveområdet er synlig fra veien. I terrenget ser vi flere innganger, men de er godt sikret. Trolig har det gått flere ras siden nedleggelsen.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God tilgjengelighet for syklende og kjørende som vil se på stedet.	Området bør ses i en større sammenheng. Smelteverket tok i mot kobber fra gruvene på Bøylestad og Skyttemyr. Fra disse gruvene gikk det egen jernbane ned til Espeland. På Espeland står fremdeles steinkaien. Det bør settes opp en informasjonstavle på ett eller flere av stedene.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	

Mykland kirke	Mykland	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Kirkebygg
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Den nåværende kirken ble bygd i 1832	Religion	
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God	God
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	X

KULTURMINNEPLAN

Bøylefoss kraftverk	Bøylefoss	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Arendals Fossekompani	Det største av de 15 kraftverkene i Arendalsvassdraget.	Kraftverk/energiforsyning
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Energiforsyning	Energiforsyning	God
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God tilgjengelighet for kjørende og syklende	
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X (La grunnlaget for industri i Arendalsområdet)	X (Kraftverket var ett av de største i landet da det stod ferdig i 1913, og det ble utelukkende bygd med norsk kapital. Statlig listeført; vernedato: 8. september 2014. Nevnt i "Kulturminner i norsk kraftproduksjon", NVE 2013).

KULTURMINNEPLAN

Maskingeværstilling fra andre verdenskrig	Ustadheia	
Eier Magne Hurvenes (Hurvenes 35)	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Krigsminne
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Steinsatt stilling, identisk med de på Hurveheia.	Ikke i bruk etter 1945.	Intakt, i god stand
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God tilgjengelighet for lokalbefolkningen. Veien følger en traktorslepe. Det siste stykket går man etter høyden. Begrenset parkering.	Er man på gåtur/sykkeltur "Froland rundt", kan dette egne seg som en ekstratur for de som vil ha en historisk opplevelse.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X		

Tre maskingeværstillinger ved Eivindstad kraftverk	Eivindstad kraftverk	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Hører til under gnr. 6 bnr. 3		Krigsminne
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Maskingeværstillinger med alternative standplasser og løpegrav som gav soldatene dekning når de skulle inn og ut av stillingssystemet. Stillingene er trolig bygd i 1944, da det ble planlagt flere forsvarslinjer i terrenget øst for Nidelva mellom Arendal og Åmli.	Ikke i bruk etter 1945.	Sidene av løpegravene opprinnelig avstivet med tømmer eller planker. Etter at trevirket har råtnet bort, har løpegravene kollapset.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God fremkommelighet frem til den nedlagte husmannsplassen Kringlemyr. Deretter må man følge retningen mot kraftverket.	Så lenge stillingene er i dagens tilstand, er det lite hensiktsmessig å gjøre området mer kjent for publikum.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X (Utbyggingen av stillingene var et ledd i å styrke områdene rundt Nidelva i tilfelle alliert invasjon)	

KULTURMINNEPLAN

Kvernhus på Moripen	Moripen	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Mølle/kvernhus
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Ble benyttet som gårdskvern til ut på 1900-tallet. Mangel på importert mel under 1. verdenskrig gav en foreløpig oppsving for gårdskvernene.	Ikke i bruk	Tilsynelatende god, men endel vegetasjon rundt bygningen
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	Ligger synlig til like etter jernbaneviadukten på Moripen, men selve beliggenheten er mindre gunstig.	Er mest egnet til bruk i sommerhalvåret da de to bomveiene innover er åpne.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X		

Songe sag	Utløpet ved Songeelva	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
Under gnr. 13		Sagbruk
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Sag med gårdene Mjølhus og Songe som eiere. Nevnt i skatteliste fra 1610. I 1856 ble det satt opp ny sag med et stort vannhjul og fire sirkelblad. På det meste ble det skåret 15 000 bord årlig.	Sagbruket nedlagt omkr. 1915.	Bare rester igjen av fundamenter og vannrenne. Sterkt gjengrodd.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
Det bør ryddes rundt fundamentene. Gjerne en oppslagstavle som kort forteller noe om driften.	God tilgjengelighet for gående og syklende. Ligger like ved gang- og sykkelveien mellom Osevollen og Kringla.	
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X		

KULTURMINNEPLAN

Allmannavegen	Frolands Verk til Øynaheia	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
	Ca. 20 km.	Samferdsel, vei
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Dette var hovedveien, hovedsakelig kløvsti, mellom Evje og Arendal. I Froland gikk den fra Øynaheia via Haugås, Frolands Verk til Oveland. En ferje førte over fra Oveland til Messel, og derfra gikk veien videre mot Rise og Bråstad. I bruk til kjøreveien Mjåvatn-Herefoss ble anlagt i årene 1879-81.	Merket turløype fra Øynaheia til Frolands Verk siden 2006. Fra Haugås er veien også mye brukt som utgangspunkt for toppturene Romehei og Skavlehei.	Siden veien kun var en kløvsti, og delvis gikk på myr, skal den ha vært i dårlig stand allerede få år etter at den ble nedlagt. For at stien skal opprettholdes, er den avhengig av jevnlig bruk. Fra Øynaheia til Håland er den i meget bra stand, og fra Håland til Haugås i svært bra stand. Strekingen mellom Høllen og Frolands Verk er mindre brukt, og derfor mer utsatt for gjengroing. Skilt og informasjonstavler trenger vedlikehold og oppdatering etter 15 år.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
Tilstanden generelt god, men trenger jevnlig rydding – særlig på partier hvor veien er mindre brukt. Behov for ny-skilting enkelte steder.	God tilgjengelighet for gående.	Området bør ses i en større sammenheng. Den forteller noe om veistandarden for 150 år siden, og hvordan hovedferdselsårene gikk på den tiden.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	

KULTURMINNEPLAN

Den gamle byveien	Libru til Hurvehei	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
	Ca. 4 km. (fra Libru til Nybu)	Samferdsel, vei
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Denne kjerreveien gikk fra Arendal til Rustedalen (og derfra ferje over Nelaugvannet mot Åmli) på 1800-tallet. Var i bruk frem til den nye Blakstadbrua kom i 1873, men strekningen Bråstad-Hurv var i bruk som bygdevei også noen år etter dette.	Mye brukt turløype mellom Hurvehei/Nybu og Libru med utgangspunkt fra Blakstadheia skole.	God.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
Som gammel kjerrevei er den av langt bedre kvalitet enn kløvstiene, og har derfor ikke det samme behovet for rydding og vedlikehold. Men for ukjente turgåere kan det være noe forvirrende at det går flere lignende veier på kryss og tvers i området (f.eks. til Soleglad), så et par skilter hadde kanskje gjort det enklere.	God tilgjengelighet for gående.	Området bør ses i en større sammenheng. Den forteller noe om veistandarden for 150 år siden, og hvordan hovedferdselsårene gikk på den tiden.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	

KULTURMINNEPLAN

Jernbanen Espeland-Skyttemyr-Bøylestad	Espeland brygge til Bøylestad gruver	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Samferdsel, industrianlegg
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
På jernbanen ble det fraktet malm fra gruvene på Bøylestad og Skyttemyr og ned til bryggen på Espeland fra 1879 til 1885.	Ikke i bruk etter gruvedleggel-sene i 1885	Skinneene er revet bort, men traseen er fortsatt godt synlig noen hundre meter på Espeland og på Bøylestad (fra bakken ovenfor Lillemyr og inn til gruvene). Dagens Bøylestad-vei er stort sett bygd oppå den gamle jernbanetraseen.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
Rydding av trær og kvister.	God tilgjengelighet for gående og syklende. Finnes noen mindre lommer langs veien hvor bilene kan parkeres. På Espeland er det noen steder krevenne å gå på traseen på grunn av trær som vokser eller faller over veien.	Området bør ses i en større sammenheng. Smelteverket tok i mot kobber fra gruvene på Bøylestad og Skyttemyr. Fra disse gruvene gikk det egen jernbane ned til Espeland. På Espeland står fremdeles steinkaien. Det bør settes opp en informasjonstavle på ett eller flere av stedene.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X (De nærmeste jernbanestrekningene til Espeland-Bøylestad-banen var på denne tiden sidebanen til Kongsberg i øst og Jæderbanen i vest)	

KULTURMINNEPLAN

Steinskjerm/fløtingsskjerm Hauglandsfossen		Hauglandsfossen mellom Hynne- kleiv og Svenes	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, an- legg og ev. tomt	Type kulturminne	
	Lengde: Lengste steinskjerm (nærmest Hynnekleiv) ca. 100 meter lang. To andre på Haugland-siden, ca. 30 og 50 m. Høyde: Tilpasset terreng og fossefall. Varierer mellom ca. 1 og 3 meter. Bredde: Ca. 2 m.	Fløtingsanlegg	
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand	
Tovdalsvassdraget ble benyttet til fløting i flere århundrer. Lensherre Erik Munk hadde interesser i sagbruk langs elven allerede på 1500-tallet. Området rundt elven var rikt på god skog og tømmer, men elven var dårlig egnet for fløting på grunn av store fosser og en mengde skjær og steiner. Ett eksempel er Hauglandsfossene. Etter opprettelsen av "Interessentskabet til Topdalselvns Oprenskning" i 1868 og "Fællesflødningen i Topdals Vasdrag" i 1874, ble elverenskingen satt i gang med sprengninger i elveløp og bygging av styreskjermer for å unngå at det dannet seg tømmervaser. Den store steinskjermen i Hauglandsfossen ble bygget i årene 1878-1880.	Fløtingen i Tovdalsvassdraget ble nedlagt i 1980.	Svært godt synlig, men trenger stedvis noe vedlikehold.	
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter	
Den største steinskjermen er ca. hundre meter lang, og egner seg til gåturer (på tørt føre). Solid steinkonstruksjon støttet opp av jern. Den minste av skjermene på Haugland-siden ser ut til å være bygget etter samme prinsipp. Den lengste skjermen på Haugland siden er annerledes bygget, kanskje på et noe senere tidspunkt eller som følge av en utvidelse. Med tanke på fremtidige stormflommer bør man derfor se nærmere på vedlikeholdet for å sikre steinskjermen mot større skader.	Den lengste skjermen har god tilgjengelighet for besøkende. God utsikt til de andre skjermene. Ligger ved Telemarksvegen. Stor parkering ved Potetbua.	Ut i fra tilgjengelighet og synlighet er dette området det best egnede lokalt til å synliggjøre Frolands fløtingshistorie. Særlig etter at Potetbua ble satt opp, er dette et naturlig stoppested for turister. Stedet er i tillegg en fin naturperle, og en oppslagstavle over stedets historie vil være et godt tiltak.	
Type historisk betydning, beskrivelse			
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt	
X	X	(X) Fløtingen har vært svært viktig i Froland gjennom århundrene, men er ikke noe særegent for kommunen/distriktet. Fløteskjermene ved Hauglandsfossen er imidlertid en flott severdighet for turister som ferdes langs Telemarksvegen.	

KULTURMINNEPLAN

Vassmoen	Eivindstad	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Kraft, energi
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Området har en interessant plass i Norsk Hydros salpeterhistorie. Her hadde Sam Eyde og Kristian Birkeland sin forsøksstasjon 1904-06 hvor de skilte kvelstoff ut av luften.	Selve stedet finnes ikke lenger på grunn av utbyggingen av Eivindstad kraftverk i slutten av 1930-årene.	God.
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
Det er i dag ikke fysiske spor etter området, og kan ikke settes opp på nytt.		Selv om de fysiske sporene er ut-slettet, finnes det en rekke fotografier og tekst fra samtiden som kan bidra til formidling av historien, f.eks. gjennom utstillinger etc.
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	X

KULTURMINNEPLAN

Froland kirke	Froland	
Eier	Mål (lengde, høyde, bredde) for bygg, anlegg og ev. tomt	Type kulturminne
		Kirkebygg
Tidligere bruk	Dagens bruk	Antatt teknisk tilstand
Den nåværende kirken ble bygd i 1718	Religion	
Ev. behov for istandsetting	Tilgjengelighet, beskrivelse	Egnet til publikumsopplevelse, beskrivelse av muligheter
	God	God
Type historisk betydning, beskrivelse		
Lokalt	Regionalt	Nasjonalt/internasjonalt
X	X	X

